

Mindetale

Efter at tidligere statsminister Poul Hartling søndag den 30. april 2000 var afgået ved døden, udtalte Folketingets formand, Ivar Hansen, i Folketingets møde tirsdag den 2. maj 2000 (FF 7233):

»Tidligere statsminister Poul Hartling døde søndag, 85 år gammel.

Ved Poul Hartlings død har Danmark mistet en markant og internationalt anerkendt personlighed og et sjælden aktivt menneske, der om nogen også var et udpræget familiemenneske.

Poul Hartlings lange liv var karakteriseret af en liberal grundholdning og en målrettedhed, der sammen med store organisatoriske evner skabte resultater. Han besad også en vilje til magt, hvilket utvivlsomt i sin tid overraskede mange, men som på Christiansborg er naturligt for mennesker, der er præget af deres livssyn og holdning, og som selv ønsker at præge udviklingen.

Perioden i 1960'erne har utvivlsomt forekommet Venstre som en ørkenvandring med ringe udsigt til forandring. Den daværende leder, Erik Eriksen, var tilhænger af en sammenslutning med Det Konservative Folkeparti, men da tanken vakte modstand, trak Erik Eriksen sig tilbage. Vejen var nu åben for Hartling, og han blev i 1965 både gruppeformand og formand for Venstres Landsorganisation. Samme år holdt han sin berømte Svanningetale, der i realiteten kom til at danne grundlag for regeringssamarbejdet med Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre i 1968.

Efter valget i 1973, hvor antallet af partier i Folketinget blev fordoblet, var det svært at se et regeringsgrundlag, men Hartling så muligheden og dannede en ren Venstre-regering med kun 22 mandater bag sig. Hartling styrede den smalle regering med stor dygtighed, men valgte i december 1974 at udskrive folketingsvalg. Valget gav Venstre næsten en fordobling af antallet af mandater i Tinget, men regeringsgrundlaget var borte, og regeringen Hartling blev kort efter væltet i Folketinget.

Det efterfølgende forsøg på at danne en ny regering mislykkedes, og Hartling vendte nu tilbage som oppositionsleder, men blev i 1977 opfordret til at blive FN's højkommissær for flygtninge. Valget af Hartling var naturligt. Ikke alene havde han som udenrigsminister beskæftiget sig indgående med udviklings- og flygtningespørgsmål, han havde også som ganske ung

Poul Hartling

været med i folkekirkens nødhjælpsarbejde, og med sin sans for det organisatoriske var han særdeles aktiv ved dannelsen af Dansk Flygtningehjælp.

Hartling beklædte stillingen som højkommissær til 1985 og høstede megen anerkendelse for sit arbejde. Hans indsats var stærkt medvirkende til, at FN's Højkommissariat for Flygtninge i 1981 modtog Nobels fredspris, og personlig modtog han kort før sin tilbagetræden den anerkendte Carnegiepris for sit humanitære arbejde.

Skønt Poul Hartling ved sin tilbagetræden var over 70 år, havde han stadig mod på nye opgaver. Han var i 1987-89 rådsformand for Det Danske Center for Menneskerettigheder og i perioden 1990-95 formand for Udenrigsministeriets Demokratifond, der formidler støtte til græsrodsbevægelser i Østeuropa.

I 1986 blev Poul Hartling tildelt Storkorset af Dannebrog. Hartlings våbenskjold er en lutherrose, dvs. et kors i et hjerte omkranset af rosenblade samt en bøgegren og en olivenkvist, der symboliserer Hartlings virke i henholdsvis Danmark og udlandet. I forbindelse med tildelingen af Storkorset valgte Poul Hartling mottoet »Non nostri sumus« – hvilket betyder »Vi er ikke vore egne« – fra 1. Korinterbrev.

Æret være Poul Hartlings minde!«